

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

ANY XII

REUS, DIUMENGE 22 D'ABRIL 1917

Preus de suscripció

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . . » 4'50 trimestre
Estranger » 9' »

Número solt 5 céntims

Anunci segons tarifa

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE
Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

Novíssim aparell para SULFATAR

Construit de COURE ROIG

El que reuneix totes les ventatges de senzillesa en el mecanisme, resistència en el material i construcció esmerada

VEURE'L ES ADQUIRIR-LO

Per a proves i detalls al seu constructor

JAUME SAGARRA, Sant Joan, 12 i 14 - REUS

VENDA I ARREGLO DE TOTS ELS SISTEMES

Comentari de la guerra

La descomposició de Russia

Per demòcrata i anti-absolutista que un hom sigui no s'ha de tornar obr davant la realitat: ciò que amalgava els pobles russos en una unitat compacte era la sobirania dels Romanoff. La monarquia donava a tots els pobles de l'imperi un conciencia única, una solidaritat artificials si es vol, però necessaria en les circumstàncies actuals. Els revolucionaris que han foragat al Tzar s'equivoquen al creure que aital solidaritat subsistirà després del destronament. I els qui no poden estar perfectament al corrent dels afers interiors russos també ens equivocarem al suposar que els revolucionaris russos es proposarien continuar la guerra costi el que costi no pas per a mantenir aital solidaritat, sino per a abatre el militarisme germànic, enemic de tot esperit de llibertat.

També entre els revolucionaris russos hi ha Sturmers, també entre els enemics dels Romanoff hi ha partidaris de la pau immediata. I n'hi ha precisament per que veuen què si no es va arribar a la pau, Russia, la gran Russia compacta d'avui dia, no podrà subsistir, per quan els governs de Petrograd seran impotents a contenir la empenta de les nacionalitats surgents que no es senten en res solidaries les unes de les altres, i que guiares per un patriotisme estret — patriotisme oriental, podrà anomenar-se — creuen arribada l'hora salvadora de la llur deslliurància. Els revolucionaris en qüestió no pensen que la pau amb Alemanya significa el perllongament de la guerra i el reforcament de l'esperit d'opressió que domina als imperis centrals. Les nacionalitats russes no pensen tampoc que's convé ajonar la llur lliberació fins a l'hora de la pau, precisament perquè fins allavors aital lliberació no podrà ésser garantizada per la comunitat dels pobles civilitzats.

Anant pel camí per on van arribar, revolucionaris i nacionalistes de totes menes

s'alienaran la ajuda de França i d'Anglaterra: caurán en el parany enganyador que Alemanya els ha parat, i potser prepararan el camí per a una restauració de l'imperi. Com diu molt bé el «Temps» cal què els liberals russos pensin què'l triomf dels Hohenzollern seria el triomf dels Romanoff...

Per estar com estan, per a anar a la pau separada, tant se valja quèls russos no destronen al Tzar... Llavors les democràcies occidentals triomfadores haurien imposat aquest destronament, haurien donat la llibertat al poble i haurien consolidat per sempre una nova Russia democràtica, organitzada segons el principi de les nacionalitats... mentrés que ara... qui sab el que passarà! Hi ha solucions i benefits que són prematur... Devagades és bò conservar mares velles per a evitar noves i pitjors malures. Bò serà, per al dia de demà, i per al regne ulterior de la justicia, que's consagri el desmembrament de Russia, o els Estats Units de Russia; si volen... Pero no és pas convenient que ara Russia es descompongui, quan té a les portes d'occident un enemic formidable que ha jurat la seva perduïda i que usuarà de tots els mitjans possibles per a realitzar-la.

X.
NOTA DEL NOU Gabinet

Al sortir del Consell de Ministres celebrat ans d'ahir, el senyor Franco Rodríguez entregà als periodistes la següent nota oficial:

«El Consell ha deliberat sobre les principals qüestions que interessen avui al país relacionades amb la política internacional i interior en els seus aspectes econòmic, de subsistències, d'exportació i de suministres per als mercats nacionals.

Sobre els problemes de caràcter exte-

rior, el Govern actual, atenent-se plenament als conceptes del Missatge de la Corona i inspirant-se en semblants principis que els Gabinetes presidits pels seixants Dato i comte de Romanones, observarà vers els Estats bel·ligerants igual èstricta neutralitat, persistint en la línia de conducta seguida fins ara per Espanya, permaneixent fidel als compromisos contrauts per la nostra patria en els tractats i declaracions vigents i atent sempre a la defensa de la dignitat, de l'honor i de tots els interessos vitals del país. I com en circumstàncies difícils tot Govern, i amb major motiu un Govern liberal, ha de viure íntimament relacionat amb la opinió pública, el nou Gabinet donarà compte al país de la seva actuació internacional, i si es veié precisat per qualsevol greu contingència a modificar la seva actitud present, no ho farà, sense consultar-ho al Parlament.

Afectada pel Govern la situació interior conforme a la realitat del moment i desitjos de correspondre a la tranquilitat regnant amb un esperit d'ampla confiança en l'exercici del dret, corroborarà el Consell la proposta feta pel president al rei d'aixecar la suspensió de garanties sense perjudici de què, restablint-se el dret comú, siguin sotsmesos a severes sancions els qui, oblidant els seus deures de patriotisme, poguessin amb excesse, vituperables alterar els termes d'amistat sincera amb que estan unides a Espanya totes les nacions bel·ligerants.

Mitjançant tot això i amb resolucions que s'adaptaran pels ministeris d'Estat, Hisenda, Governació i Foment, afirma el Govern el seu decidit propòsit de realitzar una obra que responguia a les exigències actuals i, als als títuls que el partit lliberal té per a l'exercici del poder públic.

El Consell aiximàtix deliberà sobre els problemes trascendentals que es refereixen a l'exportació i al proveïment nacional i a les mides eficaçes per a estableir en tot lo possible l'equilibri del consum en el territori espanyol.

Aquestes deliberacions es traduiran en

Dr. S. GIL VERNET
METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.-EX-PREPAREADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIA :: Matriu :: VIES URINARIES
Especialitat en la curació de les Hernies
Consulta de 6 a 9
BARCELONA. Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

mides d'execució immediata relacionades principalment amb el carbó, el blat i els transports.

Per últim, el Govern resolgué no acceptar, en general, les dimissions presentades, considerant que no poden justificar-se per cap dissensament polític, ja que la unitat del partit, segueix afirmada ara com abans.

No s'ha parlat res de nomenaments de personal, amb excepció dels nomenaments de Guerra i de les vacants produïdes per ocupar altres llocs els que les deixaren, i per a la qual provisió es donà un ample vot de confiança al senyor Garcia Prieto.

El perill de les mosques

A la darrera sessió celebrada per l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya el doctor Moragas Pomar desenrotllà el tema anunciat: «La Primavera».

Començà posant de manifest la suprema conveniència de renuar amb major energia la campanya contra les mosques, iniciada fa dos anys sobretot a la present època, ja que el matar ara una mosca implica la destrucció de molts milions d'elles a l'estiu: ben sabuda és de tots la fabulosa xifra de la seva reproducció, que arriba a la sexta generació: unes xifres de 558.872.000.000! Enumerà les malalties provinents de mosques, citant entre moltes, la diarrea dels nens a l'estiu, que tantes víctimes causa, el tifus, el cólera, la glàndola, la tuberculosi, les diverses infecions endodigestives, etc., etc. Declarà amb gran abundància que, per a conseguir que la lluita contra les mosques tingui l'eficacia que higiènicament és desitja deu fer-se amb les següents premisses:

Primer. Prompta construcció de pavellons amb lavatoris i dutxes per a obrers.

Segon. Contrucció d'un hospital amb obrers i larves;

Tercer. Evitar els focus d'inundació;

Quart. Matança de les mosques (tan completa com sigui possible);

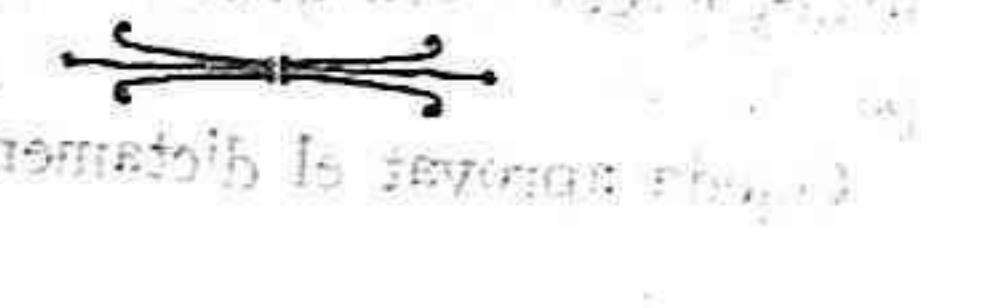
Segona. Destrucció dels seuos ous i larves;

Tercera. Impedir l'accés de les mosques a les habitacions i que es possin sobre els aliments.

Detallà minuciosament els mitjans per a obtenir que els quatre extrems citats tinguin pràctica aplicació, citant les trampes, cassa-mosques, papers i cintes impregnats de determinades substàncies, matamosques mecànics o de mà, el formol, vapors de gresol, etc., per al segon extrem ruixar certs detritus amb alcohol, benzina o petroli i calent-hi foc, l'ús de l'hipoclorit de cal a les comunes; per al tercer, extremar la neteja dels establiments, femers, etc., desinfectant les matèries allí existents amb sulfat de ferro al 20 per 100, clorur, etc., en els poues negres i oli d'esquist el cresil, etc., referent a la quarta premissa aconsellà tenir les habitacions a mitja foscor, tapar les portes i finestres de les cuines, rebost, etc., amb teles metàl·iques de malla fina, en els mercats i llocs de venda de productes alimentaris, l'ús obligatori de glasses i medis protectors per a privar que hi entrin les mosques.

Finalment, manifestà que la citada campanya devia ésser portada individualment per tots els ciutadans, apoiats per les autoritats que han de extremar el compliment de la més escrupulosa higiene urbana.

Acabà afirmant que de seguir amb fermesa aquests usos disminuiria notablement la morbositat i mortalitat per malalties contagioses, com succeeix als països on la lluita contra les mosques és un fet.

De l'Ajuntament

SESSIO D'ANS D'AHIR

Começa sots la presidència de l'alcalde senyor Simó i amb assistència dels regidors senyors Cavallé, Magriñá, Balaguer, Portà, Segimón, Jordana, Pijuan, Massó, Clivillés, Rojo, Adserà, Barberà, Bosch, Sardà, Pons, Aguadé, López, Tricaz, Roig, Salvat, i Prieto.

Se dona lectura de l'acta de la sessió anterior que és aprovada amb algunes declaracions del senyor Sardà.

Telegrames del senyor governador ciutat interessant la reducció del consum del carbó i la limitació de l'enllumenat elèctric. A la Comissió per a estudiar les mides a prendre.

Comunicació del mateix governador donant compte de què ha donat ordres determinants de que no's jugui als prohibits en aquesta ciutat. Enterats.

Ofici de l'Alcaldia d'Amposta comunicant el pésam d'aquell Ajuntament per la catàstrofe ocorrreguda en la pirotecnia del senyor Gassull. S'acorda donar les gràcies.

Resolució de la Superioritat sobre el Reglament interior de l'Ajuntament. S'acorda passi a la Comissió per a la seva adopció.

Ofici de l'Administració del Santuari de Ntra. Sra. del Roser invitant a l'Ajuntament a la festa que en honor de Sant Jordi, patró de Catalunya, se celebrarà en aquella ermita el dia 22 de l'actual. Enterats i que hi assisteixin els regidors que vulguin.

Proposició de la Comissió de Foment per a l'aprofitament d'algunes pedres bancades procedents de les Carniceries i d'altres llocs. Aprovat.

Dictamen del a propria Comissió de Foment proposant la concessió dels següents permisos:

A don Anton Mercadé Durán, per a practicar obres de construcció en un mur de tanca de la seva finca, llindant amb el camí de Castellvell. Aprovat.

A don Pere Mestres Bertrán, per a reformar la fassana de la casa núm. 18 del carrer de Llovera. Aprovat.

Dictamen de la Comissió d'Hisenda sobre pago de passaports d'identitat remesos pel Govern civil;

El senyor López pregunta quan i en quina reunió es va acordar aqueix dictamen perquè ell no ha assistit a cap reunió de la Comissió.

El senyor Balaguer diu que les seves ocupacions no li permeten ésser puntual a la reunió de la Comissió, puig a la una del mig dia, hora en que estava cridada aquella, ell va sortir del treball i a l'arribar allí, quinze o vint minuts més tard, i trobar als demés companys van creure que es podien reunir, ja que no sabien si el senyor López se n'havia anat per què sí o en senyal de protesta; no obstant això, no es despatxaren més que els assumptes urgents.

El senyor López insisteix i es queixa de que no se l'hagi convidat a firmar el dictamen.

El senyor Balaguer: El senyor López creu que s'ha de perdre el temps i jo no. Ja ha demostrat que està conforme amb el dictamen que és quan interessa a l'Ajuntament.

Hi torna el senyor López, i el senyor Barberà diu que aquella reunió no's podia celebrar passat el temps reglamentari. Contestant-li el senyor Cavallé que el reglament no senyala res en aquest sentit.

Insisteix el senyor Barberà, volgut actuar de definidor de la llei municipal, i ajudat pels senyors Tricaz, Salvat, López Aguadé i C., demana què s'legeixi el Reglament.

El senyor Cavallé: No cal que hi busquin res al Reglament que d'això no'n parla.

La presidència en vista de l'insistència dels possibilistes i conservadors, ordena al secretari llegeixi el Reglament interior en lo referent aquest cas.

El senyor secretari diu que el Reglament no'n parla. (La conxixa possiblista-conservadora queda amb un nas de pam).

Queda aprovat el dictamen.

Expedient de pobresa del minyó Pere Ferré Salvadó, del cupo de 1915, per haver alegat excepció sobrevinguda. Aprovat.

Comptes de Beneficència del mes de març últim. Aprovats.

Sortej supletori de Vocals associats. Resulten elegits: Jaume Sidós Prous, Ramón Calaf Vilà, Josep Soler Pellicer, Marian Nolla Marca, Pere Ferrer Pamies, Isidro López Esteve, Josep Escrivà Ginestà, Anton Pedrola Marc, Josep Fonoll Pujol, i Pere Font Llauradó.

Acabat el despatx ordinari el senyor alcalde presenta l'estat de comptes que va prometre a l'última sessió, en el qual apareix un deute a particulars per valor de 659,650 pessetes.

Després dona compte del resultat de la funció que a benefici de les famílies de les víctimes de la pirotecnia Gassull se celebra al Teatre Fortuny, qui producèt liquid ascendeix a 1003'08 pessetes, que l'empresari d'aquell teatre ha posat a disposició de l'Ajuntament per a la seva distribució. S'acorda donar les gràcies a l'empresari del teatre.

Se llegeix un comunicat de la Junta de la Creu Roja sobre el valor dels jocals dels individus d'aquella institució que presten ajuda a les víctimes de la pirotecnia Gassull, qui valor ascendeix a 112 pessetes. S'acorda pagar dita cantitat a la major brevetat.

El senyor Sardà usa de la paraula i explica els motius de la seva destitució d'alcalde, dient que si li ha vingut el cese és perquè no volgué presentar la dimissió quan el governador li demanà per no prestar-se a cooperar a la política del Govern liberal; protesta de lo que digué el «Diario de Reus» quan la seva destitució; dirigeix quatre fàstics al Govern, perquè diu que té necessitat de desfogar-se, i acaba invitant al senyor Simó a que ingressi al «Círculo Diñástico», doncs aquell centre sense l'Alcaldia sembla un cementiri.

La presidència li contesta desfent els càrrecs que ha dirigit al Govern, i després el senyor Sardà se surt per peteneires parlant de la unitat de la patria, dels separatistes i dels més amics, volgut entaular un debat polític. La presidència li para els peus molt oportunitat i com qu'el senyor Sardà insisteix en volgut parlar, allavors el senyor president li replica: — No'l deixo continuar per la consideració que li tinc, doncs així li evito que segueixi fent el ridícul.

Murmurs d'aprovació entre els regidors i els públic. El senyor Sardà se dóna per satisfet.)

Els senyors Cavallé, Rojo i Aguadé, parlen del deute a particulars que ha dit existia el senyor alcalde, demandant el primer que s'ampli amb els deutors a l'Ajuntament pels arbitraris que's deixen de cobrar, així s'apropa, acordant-se que's tregui una copia per a cada regidor d'aquell estat-balanç.

El senyor Segimón demana autorització per a comprar eines de fuster per a un assillat de la Casa de Caritat. Acordat.

El senyor Sardà fa un preg al president de Beneficència, que és contestat per aqueix.

El senyor Salvat demana que's donquin les gràcies al clero per haver assistit a l'enterro de les víctimes de la pirotecnia Gassull.

El senyor Adserà diu que pagant l'Ajuntament l'enterro tenia que ser civil, per quan en aqueix consistori hi ha majoria republicana.

El senyor Magriñá diu que pel sol fet d'haver-hi una víctima catòlica es tenia de fer l'enterro catòlic.

El senyor Adserà no està conforme amb aquesta opinió, doncs entén que'l clero fa propaganda política aprofitant-se de l'ocasió, contestant-li el senyor Magriñá que's té de tindre tots els respects a la religió catòlica que's la de l'Estat.

S'acorda donar les gràcies.

El senyor Salvat, acabat de preguntar al públic si està llist de fer soroll, prosta en nom dels catòlics de que la professió diumenge passat sortí mig hora més tard per culpa de l'alcalde. (Els murmurs del públic no deixen sentir al senyor Salvat).

Queda aprovat el dictamen.

El senyor Adserà proposa que no segueixin pagant 40 pessetes cada mes de pis al senyor Jutge de 1.ª Instància per quant no l'utilitzà.

El senyor Balaguer s'hi mostra conforme i així mateix el senyor Roig.

El senyor Aguadé pregunta qui és el president de la Comissió de Foment.

El senyor Simó diu que els dictámens presentats avui ho diuen. (Tots van firmats pel senyor Barberà en primer terme com a president accidental.)

El senyor Cavallé pregunta al senyor Aguadé si ho sab lo qu's fa en aqueix cas, i devant la contestació negativa de aquest li explica lo que prevé la llei, i diu que a la sessió propera es resoldrà. S'aixeca la sessió.

Secció Oficial

Institut general i tècnic de Reus

Curs de 1916 a 1917. Ensenyança oficial

DRETS ACADÈMICS

Amb arreglo a lo previngut en les disposicions vigents els alumnes de dita ensenyanza abonaran des del 1 al 19 de maig proper en els dies laborables els drets d'examen i acadèmics en la forma següent:

Per cada assignatura quatrè pessetes en paper de pagos, i tants timbres monyils de 10 cénts. més un com assignatius comprenent l'inscripció de matrícula. Si alguna de les assignatures fos Gimnàsia, Calligrafia o Dibuix abonarà per aquesta tres pessetes en paper de pagos i una en metàlic, més lo anteriorment citat.

Les matrícules d'honor estan exentes de tot pago.

Per a satisfer els drets expressats, es precis que els alumnes entreguin en l'acte del pago el resguard provisional de la matrícula que tenen en son poder.

Hora de despatx de 10 a 11. De ordre del M. I. Sr. Vis-director de Reus 21 d'abril de 1917.—El secretari, F. Cabré González.

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 21 ABRIL 1917

NAIXEMENTS

Maria Casanovas Rexach.—Joan Mestre Cabot.—Robert Cajaell. Vidal.—Francisco Martorell Ferré.—Joaquim Taixés Samarra.—Eduard Llunas Mestres.

DEFUNCIONS

Antonia Teixés Roig, 70 anys, Hospital Civil.—Josep Capdevila Estivill, 23 anys, Sant Benet, 30.—Marià Roger Roger, 51 anys, Manicomio.—Josepa Fuquet Poblet, 72 anys, Sant Francesc, 48.—Carolina Nieto Francesch, 37 anys, Hospital Civil.

MATRIMONIS

Ramón Rague Codina amb Dolores Solé Rodríguez.—Miquel Pou Palau amb María Setó Caixal.—Pere Mas Mestres amb Antonia Fortuny Mas.

Informació

Foment Republicà Nacionalista

Rectificació del Cens electoral

AVIS IMPORTANTÍSSIM

Des del 21 d'abril al 5 de maig està oberta la rectificació del Cens electoral.

Les llistes d'inclusions i exclusions estan exposades als baixos de les Cases Consistorials.

Foment Republicà Nacionalista es cuida de fer inscriure als que no hi son i de rectificar els noms equivocats.

Per a lo primer és necessari la presentació en les seves oficines d'un Certificat del Padró Municipal, que faciliten gratis en la Secretaria de l'Ajuntament, i el Certificat de naixement, que igual-

ment proporcionen en el Jutjat Municipal. Per lo segon, una nota ben detallada de l'alteració de noms o cognoms.

Nota. Per a figurar al Cens electoral és indispensable tindre 25 anys d'edat i portar-ne per lo menys dos de residència en aquesta ciutat.

Proximament se reanusarà la tanda de conferències en el Centre de Lectura, amb un cicle que promet ésser altament interessant així com per la categoria dels conferenciant com pels temes escollits.

L'erudit cervantista senyor Givanel, parlarà de l'obra capdal de l'immortal escriptor; En Puig i Cadafalch, el célebre arquitecte, de la Mancomunitat de Catalunya; En Josep Carner, l'eximí poeta, de literatura; En Folch i Torres, l'eminent crític d'art de les matèries que són la seva especialitat i a n'aquestes ne seguirán d'altres igualment interessants, entre les que hi figurará la del senyor Martí Navarro, el docte pedagog, que per causes especial tingué d'aplaçar-se. Oportunament s'anunciaràn les dates de celebració de tan importants actes.

Ha sigut detingut el veí Marià Vilella, que en estat d'ubriaguesa furtà variades prendes d'una tenda de robes.

En la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, durant la pròxima setmana se trobarà de torn el vocal de sa Junta de Patronat, Rvt. D. Joan Batalla.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Ets encarreguem de revisar les amortitzacions per medi dels coupons que se'n presentin al cobro, donant avis als interessats en el cas de sortir-los algun títol amortitzat, sense assumir cap responsabilitat per aital servei.

Al Teatre Fortuny avui tindrà lloc grans sessions de cine, projectant-se, entre altres la pel·lícula de llarg metratge «Como las hojas...», de la renombrada marca «Tiber-Film» de Roma i interpretada per la notable artista Maria Jacobini.

Per disposició de l'Alcaldia han sigut sospesos del càrrec d'inspector de Rondes municipals i cabó de municipals els senyors Serres i Nogués seguint nomenats per a substituir-los, com a inspector, l'agutil don Emili Ciutat, i per a cabó el guarda municipal don Francisco Montserrat.

El senyor Serres ha passat a ocupar el seu lloc d'agutil i el senyor Nogués ha dimitit el càrrec de guarda municipal que se li respectava.

Felicitem als senyors Ciutat i Montserrat pel seu nomenament esperant que reorganitzaran els serveis de rondes que tant desballestat es trobava des de molt temps.

Dit exemplar, que ha sigut embalsamat per nostre bon amic senyor Escudé, passarà a enriquir el Museu de nostra primera entitat cultural.

El marqués de Marianao ha regalat a la Secció Excursionista del Centre de Lectura un magnífic flamenc, caçat en les immediacions del Parc Samà.

Dit exemplar, que ha sigut embalsamat per nostre bon amic senyor Escudé, passarà a enriquir el Museu de nostra primera entitat cultural.

La companyia d'aficionats del Centre de Lectura, segueix ensajant la gran obra social de l'eminent dramaturg don Ignaci Iglesias, «La Mare Eterna», qui na serà posada en escena en el teatre de dita entitat el dia 6 del pròxim mes de maig.

Per les referències que tenim podem avençar que serà un èxit d'interpretació.

Properament anunciam els preus així com els noms dels abnegats joves que s'han emprès tan lloable a l'ensembo que simpàtica iniciativa, puig el producte de la susdita representació, serà destinat a un obsequi als nens de les cases de beneficència.

A la «Salz-Reus» avui tindrà lloc les acostumades sessions de cinematògraf, projectant-s'hi un escullit i atraien program.

La citada excursió se verificarà el dia 28 del corrent.

En obsequi als excursionistes valencians es celebraran diferents visites i actes que s'han encarregat d'organitzar la Lliga Regionalista, la Joventut Nacionalista i la Joventut Valencianista de Barcelona.

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA

SANT ELIES, 9, PRIMER

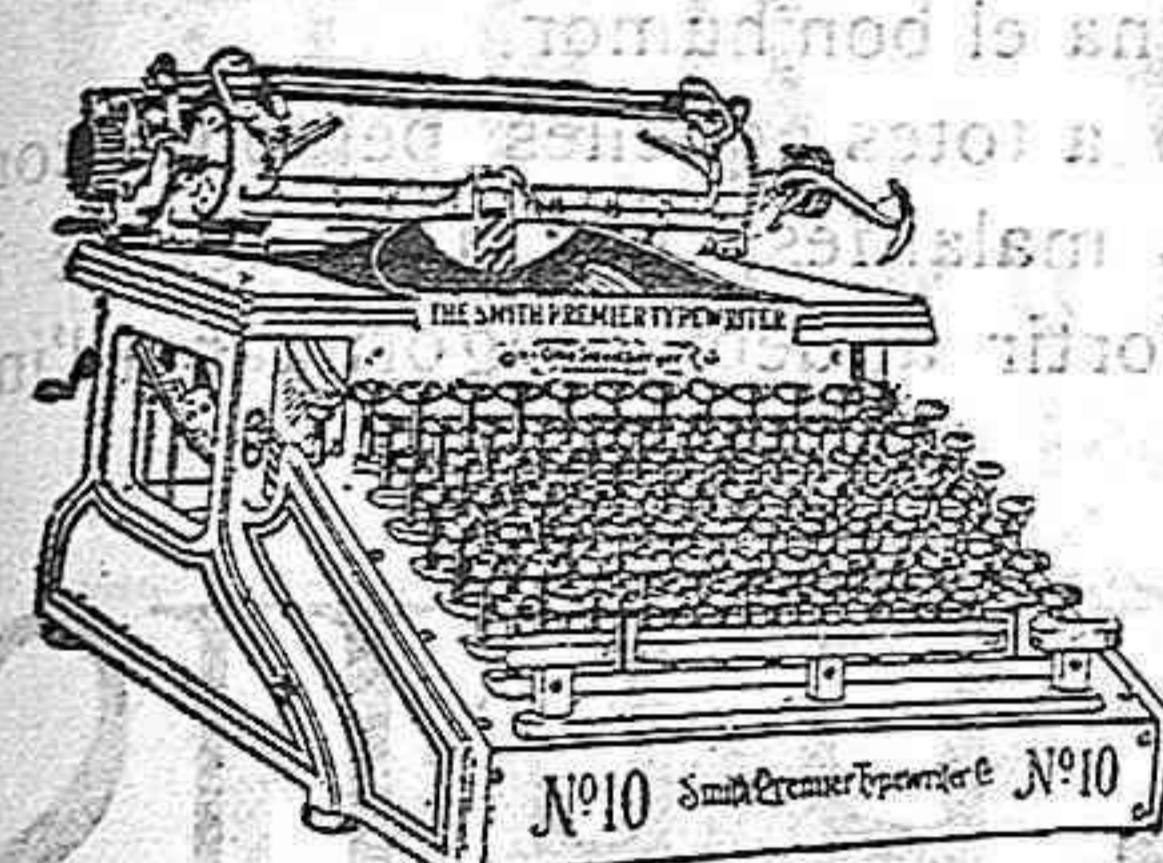
Conferència pública

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACI CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies
després de la morsedada.

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les
morsedades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Máquines d'escriure

Smith Premier n.º 10

Completament noves

... garantides ...

Última paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració
del món enter. La màquina SMITH PREMIER núm. 10 és la
única que's garantitza per deu anys. Qui sigui un bon defensor
dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans pen-
dre a prova la SMITH PREMIER N.º 10, visible.

AGENT UNIC per a la venda a REUS
FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.º, Tel. 275

Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Màquines d'escriure
d'altres marques reconstruïdes i apparentment noves A QUALEVOV PREU

XOCOLATA GARCÍA

L'absoluta pureza dels seus components
acrediten que és la millor

FÀBRICA i DESPATX: carrer Castelar, 12-Reus

CAFÉS DE LES MILLORS PROCE-
DÈNCIES, TORRAT DIARIAMENT

Secció Comercial

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix
des de fer. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surf 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	
» Vilafranca; » 9'38	
» 7'25 » 9'23 e	
» 8'49 » 13'27 m	
» 14'13 » 17'42 c	
» 17'16 » Vilanova » 21'44 o	
» Vilafranca » 20'37	
» 21'25 » 23'28 r	

DE BARCELONA A REUS

Surf 5'26. (transb. Roda); arriba 9'23. m	
» 8'33 » 10'36 r	
» 9'20 » 12'47 c	
» 13'00 » 16'15 o	
» 15'23 » 19'24 m	
» 19'49 » 21'53 e	

DE REUS A TARRAGONA

» 12'54 » 13'24	
» 9'56 » 10'30 m	
» 14'30 » 15'00 m	
» 18'80 » 18'35 c	
» 20'59 » 21'34 m	

Sense aquesta marca

l'apparell NO és un
GRAMÓFON

CÀTALOGS GRATIS

Companyía del Gramófon

SOCIETAT
ANÒNIMA
ESPAÑOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÁ -

Carrer Major, 22 - REUS

Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Reletgeria. - Rellotges de butxaça i Desperadors des de 2'90 pessetes.

DE TARRAGONA A REUS

Surf 7'35	arriba 8'10 c
» 12'17	» 12'45 m
» 16'35	» 17'14 m
» 19'25	» 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surf 7'17	surf 9'27	arriba 10'37 m
» 10'41	» 11'19	» 11'14
» 13'17	» 14'24	» 14'58
» 16'30	» 18'57	» 19'47 m
» 19'49	» 21'11	» 21'47 m
	» 22'01	» 23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surf 6'13	arriba 7'17 e
» 6'30	» 7'42
» 7'01	» 8'43
» 12'17	» 13'11
» 17'27	» 19'12
» 20'14	» 20'48

DE REUS A LLEIDA

Surf 8'22	arriba 11'22 c
» 13'35	» 20'50 m
» 17'59	» 22'13 m
» 20'30	» 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surf 5'30	arriba 9'46 m
» 8'29	» 12'29 m
» 11'56	» 20'17
» 15	» 17'58 c

LÍNIA DE VALENCIA

Sortida de Salou per a Valencia	
6'11—(fins a Benicarló)—9'18—11'15—	
17'07—(fins a Benicarló)—0'02.	
Arriben a Salou de Valencia	
4'19—9'17—(procedent de Benicarló)—	
15'45—18'38.	

Sortides de Reus

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 26 a les 7'55	Tren n.º 25 a les 9'15
» 12' » 15' » 1 » 16'—	» 36' » 17'05 » 35' » 18'40

En els diumenges i dies festius s'ex-
pèndiran bitllets d'anada i tornada a 0'60

valedors per al retorn per tot el dia de sa
expedició i en tots els trens.

Sortides de Salou

Sortida de Salou	
Tren n.º 26 a les 7'55	Tren n.º 25 a les 9'15
» 12' » 15' » 1 » 16'—	» 36' » 17'05 » 35' » 18'40

Respecta personal res resolt, perque
m'ha faltat temps.

Pensava demà anar al camp, pero tinc
que arreglar la combinació d'alt personal
que sotsmeteré a la firma del monarca
demà mateix, perque don Alfons ha de
marxar per la nit a Sevilla.

Demà arribarà a Madrid l'Alfons
Costa. M'ha visitat el senyor Vasconcellos
per a invitarme a esmorzar amb ell.

Un periodista: L'Alfons Costa ja no
és ministre.

El senyor García Prieto: Pero no im-
porta. No deix d'esser en Costa.

Repetí el president que encara no s'ha
rebut notícia de que hagi arribat a poder
del Govern alemany la nota que li dirí
g Espanya.

Preguntà després quina impressió ha
vivia produït la nota del Consell d'ahir,
i li contestaren que havia produït bona
impressió.

Allavors digué el president: Això
crec jo, a jutjar per lo que diuen la ma-
joría dels periódics.

Acabà dient als periodistes que aquells

que aquesta tarda conferenciarà amb el
ministre d'Instrucció Pública de Espanya
de no admetre

les dades de càrrecs.

EL Sr. FRANCOS RODRIGUEZ

El ministre d'Instrucció Pública tre-
ballà en el ministeri aquest matí i des-
prés anà a cumplimentar als infants.

Al retornar al seu desp

periódistes i els manifestà que l'havia vi-
tat una comissió d'alumnes del darrer

curs de Medic

EICAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

LITINOIDES SERRA**EL RECONSTITUENT MILLOR**

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Existeix sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,
UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria grisa, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'ímpotent.

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos rápidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguir la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.
ES VIENEN A DOS RALS CAPSA.

FARMACIA SERRA

Nova lámpara estrangera

Lámpara Nitrógen

Dispot 1/2 Watt

Gran potència lluminosa : Consum veritat : Duració sens rival

DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS D'ELECTRICITAT i A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i depositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, n.º 35 (prop de les Rambles).—BARCELONA

Representant en questa província **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Esteve, 2, 2.º, 1.º - REUS

((Bar Americano))

Arraval de Robuster, núm. 26

ES EL BAR PREDILECTE DEL PÚBLIC

CAFÉ PAMPA

EL MÉS AGRADABLE I DIGESTIU

LICORS DE TOTES CLASSES

ESMERAT SERVEI

MAGÍ SOLER
REUS

SERRA

Arraval de Santa

Agnès, número 80

REUS

**Abans de comprar cap trajo fixeu-vos
en els aparadors de la**

Sastrería Queralt

La casa millor assortida de Reus

MONTEROLS, 35

Sabó CARAGOL

El millor per a rentar roba

50 CÉNTIMS PASTILLA

DIPÓSIT: Antiga Casa Coder,
Plaça de la Constitució, 16

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, 1.ºlovera, 41
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON PORQUERAS, Font, 1
DANIEL BARRULL, Estrella, 2
SEBASTIÀ PAMIES, Sol, 13
ANGEL OFICIAL, plaça del Rei
PERE MARTÍ, Ràseta de Sales, 12
JO QUIM LLORENÇ, Plaça Castell
TOMÀS HORTONEDA, Portal de Jesús

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capes de Gantí

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

Venda d'Espardenyes

DE TOTES CLASSES

Manuel Parisi

Carrer Jesús, REUS

L'Hidràulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics

PREUS ECONÒMICS

RECETARIO

Cami de Riudoms REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA

DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1.—REUS

JOSEP SOLE

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 14

Passeig de Gracia, 62 (Colomado)

Hospital, 4 (Estanc).

REUS

Güell i Mercader, (Hostalats), 22, Correreria

Arraval Santa Agnès, 5

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

TINTORERIA de

MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric.

Guàncies, 7 REUS